

NORGES HØYESTERETT

D O M

avsagt 1. juli 2021 av Høyesterett i avdeling med

dommer Magnus Matningsdal
dommer Aage Thor Falkanger
dommer Knut H. Kallerud
dommer Arne Ringnes
dommer Borgar Høgetveit Berg

HR-2021-1437-A, (sak nr. 21-016374SIV-HRET)
Anke over Frostating lagmannsretts dom 7. desember 2020

A (advokat Harald Grape – til prøve)

mot

X kommune (advokat Frode Lauareid)

B

C

(advokat Halvard Helle)

S T E M M E G I V N I G

(1) Dommer **Ringnes:**

Sakens spørsmål og bakgrunn

- (2) Saken gjelder spørsmålet om en bestemor har rett til å anlegge sak med krav om samvær med et barnebarn som er under offentlig omsorg, jf. barnevernloven § 4-19 fjerde ledd bokstav b. Spørsmålet er om samværet som barnets foreldre er tilkjent, er «svært begrenset».
- (3) D fylte seks år i --- 2021. Hennes foreldre er B og C. D bodde sammen med foreldrene frem til hun var rundt tre måneder. Barnevernet traff da akuttvedtak om plassering i beredskapshjem. Etter det har hun vært under offentlig omsorg og har bodd i fosterhjemmet hvor hun nå bor.
- (4) Ankende part – A – er Ds mormor.
- (5) Foreldrene og D har i henhold til vedtak av Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker i Møre og Romsdal hatt samvær fire ganger i året med en varighet på to timer hver gang. Barnevernstjenesten er gitt anledning til å føre tilsyn under samværene, og det er ført tilsyn under samtlige samvær. Per desember 2020 var det etter det opplyste gjennomført 36 samvær. A har deltatt på 31 av disse. I 2020 og 2021 har hun vært med på annethvert samvær.
- (6) A og hennes samboer E krevde i 2017 eget samvær med D. Barnevernstjenestens vurdering var at «det ikke er behov, ut ifrå D sitt beste, med ytterlegare samvær mellom dykk og henne».
- (7) Fylkesnemnda avgjorde saken 20. november 2018. Fylkesnemnda kom til at A ikke har krav på partsstilling, hverken etter § 4-19 tredje eller fjerde ledd. Slutningen i vedtaket er:
- «A og Es krav om fastsettelse av rett til samvær med D, avvises.»
- (8) I dom 27. september 2019 stadfestet Søre Sunnmøre tingrett fylkesnemndas vedtak.
- (9) A og E anket tingrettens dom til Frostating lagmannsrett. Saken ble ved kjennelse 26. november 2019 stanset i påvente av avgjørelsene i Høyesteretts storkammersaker (HR-2020-661-S, HR-2020-662-S og HR-2020-663-S).
- (10) Ved beslutning 6. juli 2020 fremmet lagmannsretten As anke. Es anke ble nektet fremmet.
- (11) Frostating lagmannsrett avsa dom 7. desember 2020 med slik domsslutning:
- «Barnevernet i Y-Z-X-Æ frifinnes.»
- (12) Lagmannsrettens begrunnelse var at et samvær på fire ganger i året med varighet på to timer ikke er «svært begrenset» etter barnevernloven § 4-19 fjerde ledd bokstav b.

Dommen er avsagt under dissens. Én fagdommer konkluderte med at dette vilkåret var oppfylt.

- (13) A har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Anken gjelder rettsanvendelsen. I ankeerklæringen er det prinsipielt anført at barnevernloven § 4-19 fjerde ledd ikke er forenlig med Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8 hva gjelder besteforeldres partsrettigheter, og subsidiært at terskelen for hva som er «svært begrenset samvær» må økes i lys av senere års praksis fra Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) og Høyesterett.
- (14) Høyesteretts ankeutvalg har tillatt anken fremmet for så vidt gjelder rettsanvendelsen under vilkåret i barnevernloven § 4-19 fjerde ledd bokstav b om at fylkesnemnda har bestemt at foreldrenes rett til samvær skal være «svært begrenset». For øvrig kom utvalget til at det ikke var tilstrekkelig grunn til å tillate anken fremmet for Høyesterett, jf. tvisteloven § 30-4.
- (15) Kort tid før ankeforhandlingen i Høyesterett – 3. juni 2021 – avsa Møre og Romsdal tingrett dom i sak mellom foreldrene og kommunen om samvær. Tingretten mener at det dreier seg om en langvarig plassering, og at tilbakeføring til foreldrene ikke er aktuelt slik situasjonen er nå. Rettens vurdering er videre at samværene har en klar egenverdi for D, og at de bør utvides både med hensyn til varighet og hyppighet. Dommens konklusjon er at foreldrene og D skal ha rett til samvær tre timer seks ganger i året. Barnevernstjenesten er gitt adgang til å føre tilsyn under samværene. Dommen er ikke rettskraftig, og det er ikke kjent om den vil bli påanket.
- (16) Saken er for Høyesterett behandlet ved fjernmøte, jf. midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 47 om tilpasninger i prosessregelverket som følge av utbruddet av covid-19 mv. § 3.

Partenes syn på saken

- (17) Ankende part – A – har i hovedtrekk gjort gjeldende:
- (18) Vilkåret om «svært begrenset» samvær i barnevernloven § 4-19 fjerde ledd bokstav b må tolkes i lys av rettsutviklingen i EMD og Høyesterett.
- (19) Det er ikke lenger riktig å bygge på at et samvær på fire ganger i året med varighet på to eller tre timer ikke kan anses som «svært begrenset», slik Høyesterett kom til i Rt-2015-467.
- (20) Det følger av Høyesteretts storkammeravgjørelser i 2020 og senere høyesterettsavgjørelser at samværsomfanget generelt er øket. Denne rettsutviklingen tilsier at ordinært samvær ved omsorgsovertakelse etter gjeldende rett ligger over seks samvær i året. Nivået for «svært begrenset» må som følge av dette justeres og kan ikke være lavere enn seks samvær i året.
- (21) Det sentrale er hyppigheten – og ikke varigheten – av samværene.
- (22) A har lagt ned slik påstand:

«A gis partsrettigheter i sak om samvær med barnebarnet D, f. 00.00.2015.»

- (23) De private partene – *B og C* – støtter mormors krav om partsrettigheter og er enig i den rettslige begrunnelsen for dette.
- (24) Samvær med mormor er til barnets beste og vil bidra til å styrke og videreutvikle barnets bånd til den biologiske familien. Regelen må utformes slik at barn med begrenset foreldrekontakt sikres mulighet for kontakt med verdifulle ressurspersoner. I en eventuell prosess vil barnet gi uttrykk for sitt syn til en talsperson, jf. barnevernloven § 6-3 jf. § 7-9. En slik samtale vil normalt i liten grad berøre barnets behov for stabilitet og ro.
- (25) *B og C* har lagt ned slik påstand:
- «A gis partsrettigheter i sak med krav om samvær med D, født 00.00.2015.»
- (26) Ankemotparten – *X kommune* – har i hovedtrekk gjort gjeldende:
- (27) Vurderingen til lagmannsrettens flertall er riktig. Rammene for hva som er «svært begrenset» samvær slik de er fastlagt i Rt-2011-1601 og Rt-2015-467, må fortsatt gjelde. Et samvær på fire eller seks ganger i året, uavhengig av varighet, er ikke «svært begrenset».
- (28) Den senere tids rettsutvikling kan ikke føre til at nivået skal økes. Det økete samværsnivået som følger av nyere rettspraksis, er ikke avgjørende, fordi det bygger på at gjenforeningsmålsettingen er gitt større vekt. Dette hensynet er relevant i relasjon til foreldrene, men ikke til besteforeldre – som barnet ikke skal gjenforenes med.
- (29) Aktualitetsvilkåret i tvisteloven § 1-3 er ikke oppfylt, ettersom A faktisk har samvær med barnebarnet.
- (30) Avvisning av As krav om samvær er heller ikke i strid med EMK artikkel 8. Relasjonen mellom besteforeldre og barnebarn er en annen enn mellom foreldre og barn. I vår sak deltar mormor på samvær, og det ivaretar tilknytningen mellom henne og D.
- (31) *X kommune* har lagt ned slik påstand:
- «Anken vert forkasta.»

Mitt syn på saken

Utgangspunkter

- (32) Utgangspunktet etter barnevernloven § 4-19 første ledd er at barn og foreldre har rett til samvær med hverandre. Det er videre i bestemmelsens tredje ledd bestemt at «[a]ndre som har ivaretatt den daglige omsorgen for barnet i foreldrenes sted forut for omsorgsovertakelsen, kan kreve at fylkesnemnda tar stilling til om de skal ha rett til samvær med barnet og hvilket omfang samværsretten skal ha».
- (33) I vår sak kom fylkesnemnda til at A ikke oppfylte kravet om å ha ivaretatt den daglige omsorgen for D i foreldrenes sted. Nemnda pekte på at A hjalp foreldrene med

omsorgsutøvelsen i de tre månedene barnet bodde med foreldrene, men at hun ikke hadde omsorgen for barnet. Selv om Høyesterett ikke skal prøve dette spørsmålet, er jeg enig i at det ut fra dette ikke er grunnlag for partsrettigheter etter tredje ledd.

- (34) Spørsmålet i saken er derfor om A kan kreve at det tas stilling til om hun skal ha samvær etter § 4-19 fjerde ledd, som lyder:
- «Barnets slektninger, eller andre som barnet har en nær tilknytning til, kan kreve at fylkesnemnda tar stilling til om de skal ha rett til samvær med barnet og samværsrettens omfang når
- a) den ene eller begge foreldrene er døde, eller
  - b) fylkesnemnda har bestemt at den ene eller begge foreldrene ikke skal ha rett til samvær med barnet eller at foreldrenes rett til samvær skal være svært begrenset.»
- (35) Som barnets mormor er A omfattet av personkretsen i bestemmelsen. Hvorvidt hun skal ha stilling som part i saken, beror da på om det fastsatte samværet mellom foreldrene og D er «svært begrenset», jf. bokstav b.
- (36) Bestemmelsen er, som det fremgår, en prosessuell regel: Dersom vilkårene er oppfylt, skal saken fremmes til behandling, og fylkesnemnda må foreta en konkret vurdering av samværsrett og samværets omfang. Dersom vilkårene ikke er oppfylt, skal saken avvises, slik fylkesnemnda er kommet til i saken her.
- (37) Jeg nevner at § 4-19 tredje og fjerde ledd er videreført i ny barnevernslov, se lov 18. juni 2021 nr. 97 § 7-3.
- (38) I Rt-2011-1601 uttaler Høyesterett i avsnitt 58 at ved fastlegging av partsstillingen er tilknytningen på domstidspunktet avgjørende. Det skal altså foretas en nåtidsvurdering. I avsnitt 60 er det presisert at det avgjørende ved vurderingen av om samværet er «svært begrenset», er det samværet som fremgår av fylkesnemndas vedtak.
- (39) For vår sak innebærer dette at det er samværet som er fastsatt i Møre og Romsdal tingretts dom av 3. juni 2021 – seks samvær med varighet på tre timer hver gang – som skal legges til grunn ved vurderingen av As partsstilling. At A får delta på noen av foreldresamværene er uten betydning.
- (40) I denne sammenheng nevner jeg at kommunens anførsel om at aktualitetsvilkåret i tvisteloven § 1-3 ikke er oppfylt, klart ikke kan føre frem. A har en aktuell interesse i få avgjort om hun har en selvstendig og formalisert samværsrett.
- (41) Vilkårene for partsstilling i fjerde ledd kom inn i § 4-19 ved lov 1. desember 2006 nr. 65. Før dette het det i bestemmelsen at fylkesnemnda kunne bestemme «at andre enn foreldrene skal ha rett til samvær». Høyesteretts kjæremålsutvalg hadde i avgjørelsen i Rt-2001-835 lagt til grunn at en begjæring om samværsrett etter denne bestemmelsen bare kunne avvises dersom tilknytningen er så fjern «at det er åpenbart at det ikke er rettslig adgang til å gi vedkommende samværsrett». Lovgiver mente at dette var en uheldig regel, og personkretsen ble innsnevret for å ivareta personvern hensyn og barnets behov for stabilitet og ro, jf. Ot.prp. nr. 76 (2005–2006) side 44–45. Videre ble vilkåret om at samværet med foreldrene skal være «svært begrenset», tatt inn i bestemmelsen. I

proposisjonen side 45 heter det at foreldrene i slike tilfelle «vil ... være avskåret fra å være bindeleddet mellom barnet og andre personer barnet har tilknytning til».

- (42) I det påfølgende avsnittet er det uttalt at utgangspunktet må være at «bare personer som kan dokumentere en nær tilknytning til barnet skal kunne kreve at fylkesnemnda tar stilling til spørsmålet om samvær». Deretter heter det på side 45–46:
- «En bestemmelse utformet i samsvar med dette, vil sikre at barnet kan opprettholde allerede etablerte relasjoner til personer som står barnet nær gjennom en formalisert samværsordning. Dette kan være personer som barnet står i et slektskapsforhold til, som for eksempel besteforeldre, men det bør også være adgang til å fastsette samværsrett for andre personer barnet er nært knyttet til. ...»
- (43) Regelen i § 4-19 fjerde ledd skal følgelig sikre at barnet kan opprettholde kontakten med besteforeldre, andre slektninger og personer det er nær knyttet til, når det er fastsatt lite samvær med foreldrene.
- (44) Høyesterett har tolket vilkåret «svært begrenset» samvær i to avgjørelser. I Rt-2011-1601 kom Høyesterett til at et samvær på *to timer tre ganger årlig* med mulighet for tilsyn er «svært begrenset», jf. avsnitt 61. I begrunnelsen er det blant annet vist til at forarbeidene bruker «et par ganger i året» som eksempel på samvær som er så begrenset at det bør likestilles med intet samvær, se Ot.prp. nr.76 (2005–2006) side 45.
- (45) I Rt-2015-467 avsnitt 37 redegjør førstvoterende for det relevante *sammenligningsgrunnlaget* og uttaler at dette er «ordinært samvær ved omsorgsovertakelse». I samme avsnitt presiseres at det ikke skal sammenlignes med praksis ved langvarig omsorgsovertakelse.
- (46) Høyesteretts konklusjon i avsnitt 52 var at et samvær på *to eller tre timer fire ganger i året* ikke kan anses som «svært begrenset», og at det ikke kan føre til et annet resultat at samværet skjer under tilsyn. Som grunnlag for dette vises det i avsnitt 51 til at Høyesterett i saker om langvarig omsorgsovertakelse i flere saker har fastsatt samværet til fra tre til seks ganger i året, jf. Rt-2012-1832, og at «det normalt vil bli fastsatt et noe mer omfattende samvær når varigheten av omsorgsovertakelsen er mer usikker».
- (47) Av betydning for min vurdering i det følgende er videre uttalelsen i samme dom avsnitt 50 om at bestemmelsens prosessuelle karakter tilsier at denne bør tolkes slik at vurderingstemaene blir «enkle og objektive».
- (48) Ut fra det nivået som ble fastlagt i Rt-2011-1601 og Rt-2015-467, vil et samvær på tre timer seks ganger i året – som er det fastsatte samværet mellom foreldrene og D – ikke gi partsstatus. Etter at 2015-dommen ble avsagt, har det imidlertid vært en vesentlig utvikling i norsk rettspraksis med hensyn til fastsettelse av samværsomfang ved omsorgsovertakelse. Bakgrunnen for dette er EMDs storkammerdom 10. september 2019 *Strand Lobben med flere mot Norge* og senere avgjørelser fra EMD.
- (49) Spørsmålet jeg nå går over til å vurdere, er om denne senere rettspraksis også må føre til at nivået etter § 4-19 fjerde ledd bokstav b skal oppjusteres, og i tilfelle hvor nivået bør ligge.

Nivået for «svært begrenset» samvær i lys av senere rettspraksis

- (50) Som nevnt viser Høyesterett i 2015-dommen til Rt-2012-1832. I denne dommens avsnitt 37 er det uttalt at «antallet samvær ved langvarige fosterhjems plasseringer har i de fleste [saker] variert mellom tre og seks per år». Betydningen av denne uttalelsen kom opp i storkammerdommen i HR-2020-662-S. Førstvoterende bemerket i avsnitt 124–126:
- «(124) Selv om det i avsnitt 37 uttales at det ikke kan trekkes opp klare grenser for hvor mye samvær barn og foreldre bør ha etter omsorgsovertakelser, har nok avgjørelsen blitt oppfattet som en slags standardnormering. Det er derfor grunn til å understreke at den ikke kan forstås slik. Hvor omfattende samværet skal være, må fastsettes konkret ut fra omstendighetene i den enkelte sak. Dette er også fremholdt i HR-2020-661-S avsnitt 125.
- (125) Den konkrete vurderingen må ta utgangspunkt i at en omsorgsovertakelse – enten den ventes å bli relativt kortvarig eller mer langvarig – skal være av midlertidig karakter. Målsettingen må være at omsorgen skal føres tilbake til foreldrene så snart omstendighetene gir grunnlag for det, og samværet må fastsettes slik at dette formålet ivaretas best mulig.
- (126) Også EMD har i en rekke avgjørelser fremholdt at omsorgsovertakelser skal være midlertidige. I Strand Lobben-dommen heter det i avsnitt 208 at ‘guiding principle is that a care order should be regarded as a temporary measure, to be discontinued as soon as circumstances permit, and that any measures implementing temporary care should be consistent with the ultimate aim of reuniting the natural parents and the child’.»
- (51) Han oppsummerer slik i avsnitt 130:
- «Som jeg har fremhevet, kan det ikke på grunnlag av norsk rettspraksis oppstilles en slags standardnorm for hvor mye samvær som skal fastsettes. Dette er i god overensstemmelse med EMK artikkel 8. Avgjørelser fra EMD viser at det må foretas en konkret vurdering der de hensynene som jeg har pekt på, trekkes inn.»
- (52) Vurderingstemaet for fastsettelse av samvær ved omsorgsovertakelse er ytterligere utdypet i tre avgjørelser av Høyesterett som ble avsagt 2. mars 2021: HR-2021-474-A, HR-2021-475-A og HR-2021-476-A. I HR-2021-475-A avsnitt 38 oppsummeres vurderingen slik:
- «Den nærmere fastsettelsen av samværsomfanget må skje konkret og med avgjørende vekt på å fastsette et samvær som er til barnets beste, jf. barnevernloven § 4-1. Dersom hensynet til barnets beste og foreldrenes interesser er motstridende, må det skje en balansert avveining. Ved denne avveiningen skal hensynet til å nå målet om gjenforening gjennom hyppige samvær veie tungt, men samtidig kan samværsomfanget ikke fastsettes slik at barnet utsettes for urimelige belastninger, verken på kort eller lang sikt. Samværet kan heller ikke fastsettes slik at det vil skade barnets helse eller utvikling. Den endelige samværløsningen skal, etter at de ulike hensynene er vurdert og avveid, være i samsvar med barnets beste.»
- (53) En sentral uttalelse for problemstillingen i vår sak er avsnitt 43 i HR-2021-474-A:
- «Så lenge målsettingen om gjenforening ikke er oppgitt, må det fastsettes så mye samvær som det er mulig å gi uten å tilsidesette hensynet til barnets beste. Selv om det

ikke kan oppstilles et absolutt minstenivå, jf. HR-2020-662-S avsnitt 134, er et så begrenset samvær som tre til seks ganger i året i utgangspunktet ikke egnet til å ivareta målet om å legge til rette for å styrke og utvikle båndene mellom foreldre og barn. Samvær i så begrenset omfang *må være nødvendig* ut fra hensynet til barnets beste.»

- (54) Denne gjennomgangen viser at de utgangspunkter som Høyesterett baserte seg på i Rt-2015-467 ved vurderingen av hva som utgjør «svært begrenset» samvær, ikke lenger kan opprettholdes.
- (55) Det kan etter gjeldende rett ikke anvendes en norm for «ordinært» eller vanlig samvær. I hver sak må det foretas en konkret vurdering hvor en rekke momenter må tas i betraktning, se redegjørelsen for disse i HR-2021-474-A avsnitt 52–58. Men man kommer likevel ikke bort fra at vurderingen av hva som er «svært begrenset», må forankres i et sammenligningsgrunnlag. Ved omsorgsovertakelser hvor hensynet til barnet ikke gjør det nødvendig med lite samvær og foreldrene har tilstrekkelig samværsevne, må det legges til grunn at samværsomfanget vil ligge en god del over seks ganger i året. Det er ikke mulig – og heller ikke riktig – å angi et presist nivå, men som en indikasjon viser jeg til den nevnte storkammerdommen HR-2020-662-S, hvor samværet ble satt til åtte ganger i året. I den saken var barnet sårbart, og foreldrene hadde mangelfull samværsevne, jf. avsnitt 141. Jeg viser videre til EMDs dom 22. desember 2020 *M.L. mot Norge*, hvor det i avsnitt 79 – under «General principles» – heter at «[f]amily reunification cannot normally be expected to be sufficiently supported if there are intervals of weeks, or even months, between each contact session ...».
- (56) Dette tilsier at nivået for samvær hvor gjenforeningsmålet gjelder og hensynet til barnet ikke gjør det nødvendig med mindre samvær, vil ligge over åtte ganger i året.
- (57) Som jeg har fremhevet, må § 4-19 fjerde ledd tolkes slik at vurderingstemaene er enkle og objektive. Vurderingen av hva som er «svært begrenset» samvær, beror på en generell tilnærming, slik det følger av Rt-2015-467. Når den rettsutviklingen jeg har beskrevet, innebærer en ikke uvesentlig økning av samværsnivået, er det riktig at også nivået for hva som er «svært begrenset» samvær, må justeres opp.
- (58) *Hvor* nivået skal ligge, kan by på tvil. Høyesterett bemerker i 2015-dommen avsnitt 38 at bruken av ordet «svært» indikerer at det tas sikte på unntakstilfeller. Dette tilsier at nivået ligger klart under det samværet som det er naturlig å sammenligne med. Da tas det også høyde for at begrensningen er begrunnet i hensynet til barnets behov for ro og stabilitet, jf. nevnte dom avsnitt 56.
- (59) På den annen side må nivået ikke ligge så lavt at det i praksis fører til at det gis partsstatus bare helt unntaksvis. Et slikt resultat synes ikke godt forenlig med at forholdet mellom besteforeldre og barnebarn som disse har nær tilknytning til, er å anse som familieliv som er beskyttet av Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8, jf. 2015-dommen avsnitt 54.
- (60) Jeg viser her til EMDs kammerdom 30. november 2017 *Strand Lobben med flere mot Norge*, hvor det i avsnitt 89 heter at relasjonen mellom barn og dets besteforeldre «with whom it had lived for a time will normally be considered to fall within that category» – det vil si et beskyttet familieliv etter EMK artikkel 8. Deretter heter det i avsnitt 90:

«Thus, the right to respect for family life of grandparents in relation to their grandchildren primarily entails the right to maintain a normal grandparent-grandchild

relationship through contacts between them (...). However, the Court reiterates that contacts between grandparents and grandchildren normally take place with the agreement of the person who has parental responsibility which means that access of a grandparent to his or her grandchild is normally at the discretion of the child's parents ... »

- (61) Normalt skal altså besteforeldres kontakt med barnebarn skje gjennom foreldrene. Når det er fastsatt et svært begrenset samvær med foreldrene, kan de imidlertid ikke være bindeleddet mellom barnet og besteforeldrene, jf. det jeg har gjengitt fra forarbeidene i Ot.prp. nr. 76 (2005–2006) side 45. Formålet med § 4-19 fjerde ledd er nettopp å sikre at barnet i en slik situasjon kan opprettholde en allerede etablert relasjon til personer som det har en nær tilknytning til.
- (62) Samvær med besteforeldre kan også bidra til å styrke og videreutvikle barnets bånd til den biologiske familien når det er fastsatt et samvær som er så begrenset at det i utgangspunktet ikke er egnet til å styrke og utvikle båndene mellom foreldrene og barnet. Dersom relasjonen til besteforeldrene er opprettholdt under omsorgsovertakelsen, kan man heller ikke se bort fra at dette kan lette tilbakeføringen til foreldrene etter § 4-21.
- (63) Min oppsummering er at et samvær på *seks ganger i året* må anses som «svært begrenset» etter § 4-19 fjerde ledd bokstav b. Er samværet mer omfattende enn dette, er derimot dette vilkåret for partsstatus ikke oppfylt.
- (64) Jeg mener videre at det sentrale må være *hyppigheten* av samværene. Riktignok har *samværenes lengde* også betydning for besteforeldres og andres mulighet til å være sammen med barnet. Men jeg antar dette bare kan få betydning der det er tale om langvarige samvær, for eksempel over en dag eller et døgn. I slike tilfeller holder jeg det åpent om nivået bør ligge under seks ganger årlig. I vår sak er samværet tre timer, og dette er såpass kortvarig at det ikke får betydning for min konklusjon. Jeg bemerker endelig at hvorvidt det er fastsatt *tilsyn*, er uten betydning i relasjon til § 4-19 fjerde ledd bokstav b.
- (65) Det knytter seg motforestillinger til at flere personer enn foreldrene skal ha partstatus. Når tvisteomfanget øker, vil barnet involveres i flere tvister, og dette kan føre til uro og usikkerhet. En økning av personkretsen medfører også risiko for spredning av sensitive personopplysninger. Jeg viser til Rt-2015-467 avsnitt 39–45, hvor disse hensynene er nærmere beskrevet. Førstvoterendes konklusjon i avsnitt 46 er imidlertid at dette er hensyn som særlig gjelder vilkåret om «nær tilknytning», og at det bør utvises forsiktighet med å vektlegge disse ved tolkningen av «svært begrenset».
- (66) Jeg tilføyer at et svært begrenset samvær kan være begrunnet i at barnet har et særlig behov for ro og stabilitet, og for å etablere en trygg relasjon til fosterhjemmet, se HR-2021-474 avsnitt 56. Hvorvidt det i slike situasjoner skal gis samvær med besteforeldre eller andre som barnet har nær tilknytning til, hører til *det materielle spørsmålet* som fylkesnemnda skal ta stilling til. Hensynet til barnets beste vil være avgjørende.

Konklusjon

- (67) Min konklusjon er at tre timers samvær seks ganger i året er et «svært begrenset» samvær, og at A derfor har krav på at fylkesnemnda tar stilling til om hun skal ha rett til samvær med barnebarnet D.

(68) Jeg stemmer for denne

D O M :

A har partsrettigheter i sak om samvær med barnebarnet D, født 00.00.2015.

(69) Dommer **Falkanger:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.

(70) Dommer **Kallerud:** Likeså.

(71) Dommar **Høgetveit Berg:** Det same.

(72) Dommer **Matningsdal:** Likeså.

(73) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

A har partsrettigheter i sak om samvær med barnebarnet D, født 00.00.2015.